

Xe CICLE DE SORTIDES CONÈIXER EL PLA DE L'ESTANY

9 de desembre de 2012

SANT PERE DE JUÏGUES I OLLERS

Sant Pere de Juïgues

Juïgues és un topònim medieval que sol indicar un establiment de població jueva. S'ha identificat amb un indret anomenat *Judaicas* on habitaven unes famílies jueves que a finals del segle IX van ser traslladades a Girona. És, però, una identificació dubtosa i no documentada. A finals del s. X va passar a ser propietat del monestir de Ripoll. L'ermita es pot datar al segle XII i va dependre de la parròquia de Vilamarí. Actualment no pertany a la parròquia, sinó al propietari de la finca, tot i que la parròquia conserva el dret de celebrar-hi les funcions religioses que cregui convenientes.

L'església és de dimensions molt petites (no arriba al 7 metres de llargada), de planta rectangular i sense absis. La porta d'entrada és d'un sol arc de mig punt. Té una petita espadanya. Als anys 50 del segle passat va començar a ser utilitzada com a magatzem per la masia veïna i va acabar per ser una ruïna. Va ser restaurada entre finals del s. XX

i inicis de l'actual. El teulat es va fer nou, pagat per l'Ajuntament de Vilademuls. La resta de la restauració (exteriors, interiors, escala d'accés...) va ser realitzada per gent del Centre Excursionista de Banyoles que de forma voluntària anaven els dissabtes al matí a treballar-hi. L'Ajuntament hi posava el material.

Segons recorda Mn. Joan Marquès, el 7 de juliol de 2002 es van reprendre els tradicionals Aplecs interromputs l'any 1946. El bisbe de Girona, Mons. Carles Soler, va reconciliar l'ermita i es va fer una Missa concelebrada, amb una assistència d'unes 125 persones. Van haver-hi parlaments de l'alcalde, Josep Vicens, i del senyor bisbe i a continuació es va descobrir la placa. La festa es va acabar amb tres sardanes tocades per la Principal de Porqueres.

Sant Martí d'Ollers

Ollers és un poble format per masies escampades. El nucli principal està format per l'església, la rectoria i can Pardala. El nom d'Ollers surt esmentat a primers del segle XI. Entre 1730 i 1781 hi va viure Mn. Baldiri Reixac i és aquí on va redactar la seva famosa obra *Instruccions per a l'ensenyança de minyons*.

L'església parroquial de Sant Martí és d'un sola nau, amb un absis semicircular. S'hi ha fet tantes reformes (algunes en l'època de Mn. Baldiri), que és difícil seguir-ne el procés constructiu. Per les poques restes romàniques conservades, es pot datar a la segona

meitat del segle XI. El campanar és del segle XVIII. La porta actual data de la reforma feta el 1754. En aquests anys s'hi va afegir la sagristia. Destaca la porta amb ferramenta de tradició romànica, amb un cap de drac que mostra les dents i la llengua. Es pot datar entre els segles XII i XIII.

Sant Sebastià

Ermita de petites dimensions, planta rectangular, absis pla i un porxo amb arc de mig punt, com la porta d'entrada. Té un campanar d'espadanya descentrat. Es pot datar al segle XV. Com sant Roc, sant Sebastià és un sant protector de la pesta, especialment durant les epidèmies dels segles XIV-XVII. En temps de Mn. Baldiri (segle XVIII) es va reformar i es va realçar amb unes golfes. L'Ajuntament de Vilademuls la va restaurar l'any 1999.

Can Pardala

És una masia dels segles XVI-XVII. Destaca a la façana la porta d'arc de mig punt, amb dues finestres renaixentistes i una d'estil gòtic. També hi ha finestres i altres elements d'interès en el pati interior. A l'exterior hi ha un conjunt de peces i elements salvats pel seu propietari, Salvador Bramon, d'enderrocs diversos de fàbriques de Banyoles i altres pobles de les comarques gironines.